

לא מתקרבים

נקודה למחשבה

הרה"ג רבי שמואל ברוך גנוט שליט"א

בני ברק, 2:34 בצהריים. אל אחת החנויות לממכר אוכל נכנס א', רוצח שפל ומוכר למשטרה ולבריות, שהרג במו ידיו כמה וכמה אנשים, נשים וטף. א' ישב בכלא עשרות שנים וכעת הוא שוחרר. השמועה עוברת מפה לאוזן וכל הקונים בחנות באותה שעה, מנסים לצאת החוצה, לא להיתקל באיש האימתני. כמובן שאף אחד לא ילחץ לו יד ולא יצטלם איתו. איש לא יבוא איתו במגע.

בני ברק למחרת. 2:34 בצהריים. ב', סופר ועיתונאי חילוני ידוע במחוזותיו נכנס לקנות חלות לשבת במאפייה מוכרת ומלאת ניחוחות. ב' ידוע בטוריו המושחזים בכל נושא וענין. וכן, הוא בז בכתביו למצוות התורה, לאורח חיינו ולכל דבר שבקדושה.

האם כולם כולם יתרחקו ממנו כנשוכי נחש? האם לא ימצאו צעירים שירצו ללחוץ לו יד, אפילו להצטלם איתו, להחליף איתו כמה מילים?

את הדוגמה שקראנו זה עתה, מציג הגה"צ רבי לייב חסמן זצוק"ל בספרו 'אור יהל' (חלק ג), כשהוא מביא בפנינו את דברי חז"ל בתחילת פרשתנו, על היחס הראוי למדיינים. "המחטיא את חבריו קשה מההורגו". וכך מובא בשמו ב'ילקוט לקח טוב' להגרי"י בייפוס שליט"א: "זהו אבן הבוחן להתרחקותינו הגדולה מן התחושה של "קשה המחטיאו יותר מההורגו". אם הרוצח הרג נפשות בודדות, הרי שה"מחטיא" "רוצח" לעיתים קרובות המוני בני אדם. די בכתיבת מאמר אחד של דברי כפירה ומינות שיהיה חיצו שלוח לאלפים ולרבבות בני דורו של הכותב, ואף בני דורות רבים הבאים אחריו. גם את איכות ההריגה אין להשוות כלל, כמו שאומרים חז"ל ש"ההורגו- בעולם הזה, והמחטיאו- לעולם הזה ולעולם הבא".

&&&

בתקופה זו נתונה היהדות החרדית למתקפת הסתה פרועה ומאיימת. רוב מוחץ של כלי התקשורת בארץ משסים את קהלם בנו, שומרי החותם היהודי, וההסתה כבר גובה מחיר דמים ואלימות פיזית. כשמתרחש אירוע אלים כנגד אנשי ימין, הרי הם עצמם מצלמים את המחזה המביש ומפיצים אותו וכך הציבוריות הישראלית שומעת ויודעת. מאחר שלנו, החרדים לדבר השם, אין מצלמות ומכשירי סלולרי טיפשיים, לכן 99% ממקרי ההסתה, האלימות המילולית והפיזית, המתרחשים מידי יום במרחב הציבורי, כנגד חרדים, לא מתועדים ולא מצולמים, אך הם קיימים.

בתוך כל גל ההסתה המפחיד הזה, ישנם כמה כלי תקשורת בודדים ואיתם קבוצה של אנשי תקשורת מסורתיים, המשתייכים לצד הימני של המפה הפוליטית, שנאבקים כנגד ההסתה האנטי חרדית. אין ספק שכל אותם יהודים יזכו לשכר 'שיחה נאה' וכל נסיונותיהם להפסיק את רעל ההסתה, ברוכים וטובים. (ומתוך שלא לשמה- בא לשמה...). בד בבד, שכר שיחתם הנאה ותחושת ההנאה מכך שפלוני הגן עלינו ואלמוני הסביר אותנו, אינה סיבה להתקרב אליהם ואל דעותיהם.

בעבר הרחוק ישבתי בשמחת חתונה סביב לשולחן עם קבוצת יהודים שלא הכרתי אישית. כולם חבשו כיפות, אך לא ידעתי מי מהם חובש את הכיפה בקביעות ומי עשה זאת רק לכבוד בעלי השמחה. ישבתי לי בשקט, לוגם כוס מיץ, עסוק בדף שלקחתי איתי.

אך הנה הגיע בעל השמחה, שרעייתו עובדת כגרפיקאית במשרד של מדיה תקשורתית, והציגם בפני כאנשי תקשורת חילוניים ודתיים לאומיים נודעים בתחומם. התחלנו לשוחח.

הם החלו להפגין ידע נרחב על המתרחש בציבוריות החרדית. השיחה קלחה וכששמתי לב שבמהלכה הסכמתי איתם בהשמעת דברי ביקורת על התנהלות חרדית זו או אחרת, מיהרתי מיד לסייג את הדברים ולהעמידם על מקומם הראוי.

"שיהיה ברור לגמרי", אמרתי להם, "שלמרות כל חילוקי הדעות, אפילו חילוקי הדעות המאד- קשים שלנו עם קבוצה זו או אחרת, אנחנו מעריכים אותם פי אלף יותר ממה שאנחנו מעריכים את מחללי השבת, אלו שלא אוכלים כשר, אלו שלא מקיימים תורה ומצוות. דווקא בגלל שאנחנו והם מניחים

תפילין, לומדים תורה, מתפללים, שומרים על העניינים וכל עניני הקדושה והצניעות, ומקיימים את כל מצוות התורה, אנחנו חשים כל כך כואבים ופגועים מהסטייה הרעיונית שלהם. אבל שיהיה לכם ברור, שאם אלו שלא אכפת להם מהקב"ה והם מקיימים רק קצת מאד מצוות מהתורה, אין לנו בכלל שום שיג ושיח!!..."

השתררה שתיקה מלאת משמעות.

&&&

נשא רבינו ה'חתם סופר' את משלו ואמר: באחד מצידו הדרכים הלך אדם הלבוש במעיל פרווה מחמם ונעים והשמש והרוח התערבו ביניהם מי משניהם יצליח להסיר ממנו את מעיל הפרווה.

הרוח נשבה בחוזקה, מגבירה את עוצמתה, וההלך מתכרבל יותר ויותר במעיל הפרווה שלו. הרוח ממשיכה לנשוף ולנשוב בחוזקה והאיש מכפתר בכוח את כפתורי המעיל וסוגר את הרוכסן. ואז הגיעה השמש ושלחה קרני חום נעימות ומלטפות. עוד קרני חום ועוד קרני חום, והאיש החל להזיע. מהר מאד הוא הסיר את המעיל ונשם לרווחה....

רדיפת הדת, הסביר ה'חתם סופר' זיע"א, רק חישלה את נאמנות היהודים ודבקותם בתורה ומצוותיה. ככל שהגויים רדפו אותם, כך הם התעטפו יותר ויותר במעיל הפרווה התורתי ואחזו בו באדיקות. הבעייה החלה כהשמש הנכרית החלה מחממת ומלטפת בקרניה את היהודים. "חסד לאומים" מלא בחיוכים ומחמאות, הזיק לכלל ישראל הרבה יותר מהרדיפות והאסונות, וגרם לקירוב רע ומר בינינו לבין אומות העולם.

מן רבינו הגר"ח קניבסקי זיע"א קיבל, כידוע, כל אדם בסבר פנים יפות ומאות שיחרו לפתחו בכל יום לעצה, הדרכה וברכה מאהבה. מן שר התורה זיע"א, שזמנו היה יקר לו מפז רב, הקדיש זמן בכל עת לפונים הרבים וברכם בחפץ לב. אך תנאי קודם לברכה הציב מן צדוק"ל. כשהגיעו יהודים רחוקים, שאל מן צד"ל: "אתה שומר שבת?". מי שעונה בשלילה, השיב לו מן צד"ל בנחרצות: "תשמור שבת ואברך אותך".

אחד מהעוסקים בקירוב רחוקים בארץ ישראל, לקח קבוצת אנשים מקיבוץ להראות להם את העיר בני ברק. הוא הראה להם את הישיבות, בתי הכנסת ועוד מקומות שונים. במהלך הסיור הכניסם לביתו של מן רבינו הגראי"ל שטיינמן צדוק"ל, והראה להם את הבית בפשטותו, ובהמשך הכניסם לרבינו. סיפר לרבינו מי הם, ולבסוף ביקש שיברך אותם.

מן הגראי"ל זיע"א סירב: "הם אינם ראויים לברכה, הם מחללי שבת, ואיני יכול לברך!".

ניסה הלה שוב ושוב, אך רבינו לא הסכים בשום אופן. (וראו בספרי 'מחשבה בפרשה', פרשת וישלח, עובדות רבות כגון דא אצל רבותינו).

הרמב"ם באגרת תימן מסביר שרביעית הדם, ה'תעודת זהות' היהודית, היא שמירת שבת כהלכתה. זהו הבסיס. אם אינך שומר שבת כהלכתה, לא יעזרו כל שיחותיך הנאות ודבריך נוטפי הסימפטיה לשומרי התורה ובני הישיבות הקדושות. אין לך 'תעודת זהות' יהודית' בתוקף.

חז"ל אמרו שכשביקש עשו לנשק את יעקב, היתה בכוונתו לנשכו. כיצד מרומז בעדות התורה על הנשיקה, על הכוונה לנשיכה?

התשובה היא, כותב ה'שפת אמת': "שמעתי מפי מו"ז ז"ל שנהנשיקה עצמה היא הנשיקה, כדכתיב "נעטרות נשיקות שונא", עכ"ד ז"ל. כי כמו שיעקב הכין עצמו לשלשה דברים, דורון, תפלה, מלחמה. כמו כן זה לעמת זה כאשר ראה עשו שאין יכול לו במלחמה, בא להזיק לו על ידי התקרבות. ונעשה צנארו קעמוד של שיש שלא יוכל להתדבק בו שום מגע נכרי".

"ויתר יעקב לבדו". ו"לבדו" פירושו רק תורה ושמירת כל תרי"ג מצוות השי"ת. וכן, גם קדושה וטהרה, זהירות וזריזות, נקיות ופרישות, אהבת הית"ש ואהבת ישראל. וכל השאר? "הצילני נא!"